

mellem Ministeren og et Underudvalg, som var nedsat af samtlige Jærnbaneudvalg her i Tinget; det var derfor fuldstændig i sin Orden, naar man derved udfærdede en Konference med Ministeren, at denne fandt Sted. Der enedes man om nogle Bestemmelser, men den ærede Ordfører ved jo ogsaa meget godt, at Lovforslaget er behæftet med adskillige Mangler. Altsaa, det skal i Hovedtrækkene blive et Program for Bygningen af fremtidige private Jærnbaner, dersom man enes om det til syvende og sidst, men der er ikke Tale om, at dette Lovforslag foreligger paa en saadan Maade, at det kan gennemføres som Lov, som det ligger her, og det ved den ærede Ordfører saa vel som nogen. — Det er vel bekendt, at Spørgsmaalet om Tilvejebringelsen af Pengemidler har man skudt ud, har man skudt fra sig, og det følger af sig selv, at Regeringen maa forlange dette Spørgsmaal afsjort samtidig. Det er den bekendte Vaaneparagraf, som mangler, og ikke blot har jeg udtalt dette, men jeg har ogsaa adskillig Grund til at tro, at flere ærede Medlemmer have haft in mente, at dette var en Reservation, som maatte gøres. Ligesom jeg tænker, at ærede Medlemmer have gjort den Reservation for deres Vedkommende, saaledes vil jeg nu tage den her for Regeringens Vedkommende. Jeg tror heller ikke, man kan nøjes med at optage disse Baner paa Lovforslaget og saa sige: Denne Lov træder ud af Kraft den 1ste April 1896. Det vilde betyde praktisk, at samtlige disse Baaneanlæg skulde være udførte til Aaret 1900; der er jo nemlig saa 4 Aar tilbage. Jeg tror ikke, det vil lade sig gøre, thi det vilde være umuligt, selv om Rigsdagen vilde bevilge og Regeringen være med til hele den Række af private Jærnbaner, som her nævnes, og om hvilke jeg tør sige, at adskillige af dem ere af den Beskaffenhed, at jeg ikke kan vente, at de nogen Sinde blive gennemførte, saa vilde det være usvarligt at udbyde en saadan Mængde Jærnbaner til Anlæg her i saa kort Tid. Det vilde ogsaa af rent praktiske Hensyn ikke gaa an, fordi man ikke vilde være i Stand til at udføre disse Arbejder paa en Gang, saa meget mindre, som jeg betragter det som en Selvfølge, at hvis man kommer til at fremme disse Jærnbaner, saa kommer man ogsaa til at fremme andre, som ere forelagte fra Regeringens Side; der vilde altsaa blive Tale om en samtidig Udførelse i langt større Stil end her er Tale om, og det vilde ikke kunne gaa an. Man maatte altsaa sørge for Bestemmelser i Lovforslag, som bemyndigede Ministeren til at sørge for, at Forholdene ikke kom til at foreligge paa en saadan

Maade, at det blev umuligt at gennemføre Lovforslaget paa en fyldestgørende Maade; men det antager jeg ogsaa nok, man bliver enig om. For Resten mener jeg, at Hovedbestemmelsen i Lovforslaget og det, hvorom jeg ved Konferencen med Udvalget har erklæret at kunne være enig, ser § 3, som lyder saaledes: „Af Statskassen ydes til hver af de i § 1 nævnte Baaneanlæg et Bidrag, udgørende Halvdelen af den hele til Anlægget bevilgig anvendte Anlægskapital, indbefattet Ekspropriationsudgifter og Omkostninger ved den øvrige Anlægskapitals Tilvejebringelse og Forrentning under Arbejdets Udførelse.“ — Jeg skal her gøre opmærksom paa, at disse øvrige Omkostninger maatte blive Genstand for nærmere Overvejelse, men jeg antager, at det er fyldestgørende ordnet, naar man erkender, at Ministeren i § 5. a. har den fornødne Myndighed til at begrænse disse Udgifter, og disse Udgifter kunne heller ikke blive farlige, naar Pengene tilvejebringes, som her er foreslaaet: „For Statskassens Bidrag nyder denne samme Ret som de almindelige Bidrag fra Kommuner eller private. Prioritetslaan maa ikke optages, og Fortrinsaktier ikke udstedes.“ Disse to sidste Bestemmelser ere Hovedbestemmelserne i Paragraffen, for det første den, at de ny private Jærnbaneanlæg ikke maa være behæftede med Gæld, der maa ikke udstedes Preferenceaktier og ikke optages Prioritetslaan. Naar man husker noget tilbage, vil man vistnok vide, at dette, at bygge Jærnbaner endog saa paa Banklaan har ført til Kalamiteter, f. Eks. ved Randers—Grenaa Banen med videre, som da gik over til Staten, og hvor Aktionærerne maatte give Afkald paa de halve Midler, fordi man var gaaet ind paa at optage Banklaan. Man vil vistnok ogsaa erindre, at der har været Tale om andre Anlæg, baade Jærnbane- og andre Anlæg, hvor Ministeren har maattet tage Afstand, fordi der var forudsat tilvejebragt Penge paa en urimelig Maade, f. Eks. ved Laan mod Provinton, Ting, som der slet ikke kunde være Tale om, at man fra Statens Side kunde gaa ind paa. Det turde i det hele taget være sikkert, at hvis man saar private Jærnbaner uden at optage Laan og uden at give Preferenceaktier, kommer man ind paa et sikrere og solidere Grundlag og bliver fri for disse Jærnbaneanlæg, som ikke ere i Stand til at faa materiel Understøttelse i den Egn, hvor de skulle bygges. Kræver man, at Halvdelen skal være sikret saaledes, at den kan indbetales, og saaledes, at der ingen Gæld maa stiftes, følger det af sig selv, at det allerede er et ret solidt Grundlag, som derved er opnaaet. Den